

Puhtaiden ajoneuvojen direktiivi ja rakennusten energiatehokkuusdirektiivi päivitetty - miten muutos vaikuttaa kunnissa?

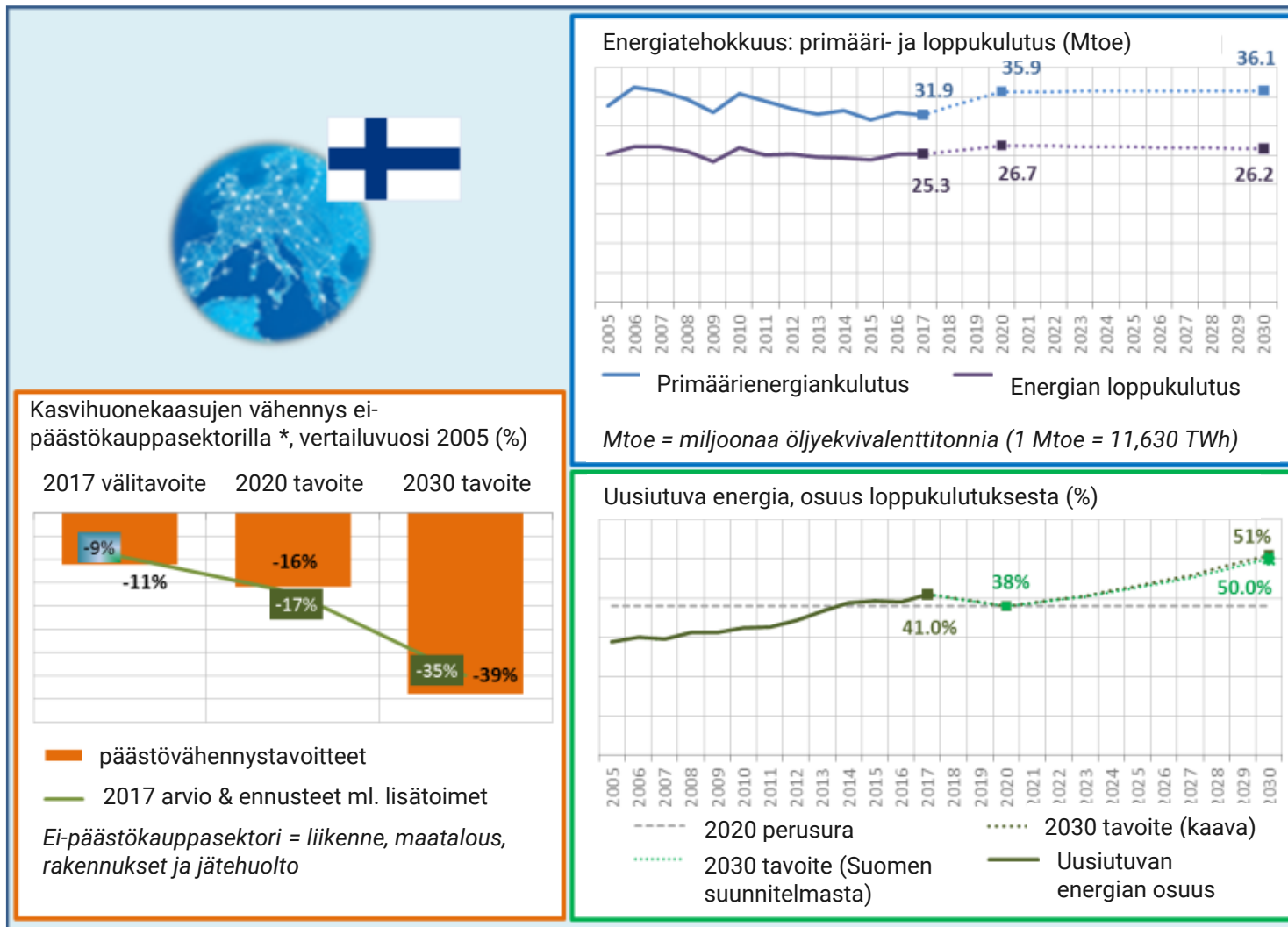
Direktiiveillä lisää latauspisteitä ja uusia käyttövoimia kuntiin

Kuntamarkkinat 2019

- Taustaa
- Puhtaiden ajoneuvojen direktiivi (Clean Vehicle Directive, CVD)
 - Oma ajokalusto
 - Kuljetuspalveluhankinnat
- Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin muutos
 - Latauspisteet (asuinrakennukset, muut kuin asuinrakennukset)
- Yhteenveto

Energia ja ilmasto – Suomi:

- tavoite ja toteutumaiset

Komission arvio Suomen kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman luonnoksen **kunnianhimoisuudesta** (18.6.2019):

- Kasvihuonekaasut:
 - Taakanjako-asetuksen mukaan
- Uusiutuva energia:
 - Alle RES-kaavalla lasketun tavoitteen (= 51 %)
- Energiatohokkuus:
 - Hyvin matala *

* Vertailuvuosi 2005 oli Suomessa poikkeuksellinen (kuoppa kulutuksessa)

Lähde: Assessment of the draft National Energy and Climate Plan of Finland, 18.6.2019

Puhtaiden ajoneuvojen direktiivi (Clean Vehicle Directive, CVD)

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

Puhtaiden ajoneuvojen direktiivi (Clean Vehicle Directive, CVD) – päivityksen taustaa

- CVD:n (Clean Vehicle Directive) tavoitteena on edistää puhtaiden ajoneuvojen yleistymistä julkisilla hankinnoilla
- Nykyinen direktiivi vuodelta 2009 (2009/33/EY)
- Kansallinen lainsäädäntö tuli voimaan helmikuussa 2012:
 - *...hankinnassa tulee ottaa huomioon ainakin seuraavat ajoneuvojen käytöstä aiheutuvat energia- ja ympäristövaikutukset:*
 - 1) *energiankulutus;*
 - 2) *hiilidioksidipäästöt;*
 - 3) *typenoksidi-, hiilivety- ja hiukkaspäästöt.*
 - *Hankinnassa voidaan näiden lisäksi ottaa huomioon myös melu ja päästöjen paikalliset vaikutukset sekä muut ympäristövaikutukset.*
- Nykyinen laki ei sisällä minimitalavoitteita puhtaille ajoneuvoille

CVD-päivitys - aikataulu

- 1. direktiiviluonnos (8.11.2017): mm. uusiutuvaa dieseliä ei hyväksytty
 - Kuntaliiton kirje Euroopan parlamentin ja Alueiden komitean jäsenille 29.6.2018: viestinä mm. se, että korkeaseosbiopolttoaineet hyväksyttävä
- 2. luonnoksessa (17.1.2019) mukana uusiutuva diesel (vain raskas ajokalusto) → Suomen sähköautovaatimusta nostettiin (35 % → 38,5 %)
- Trilogit päättyivät 11.2.2019 → neuvottelutulos
 - ”puhtaiden” bussien osuus laski Suomella (2. jakso 1/2026-: 69 % → 59 %)
- Direktiivi hyväksyttiin Euroopan parlamentissa 20.6.2017
 - EU:n virallisessa lehdessä 12.7.2019 → voimaan 1.8.2019
- **Kansallinen lainsäädäntö voimaan viimeistään 1.8.2021**
 - **Velvoitteet koskevat voimaantulon jälkeisiä uusia sopimuksia**

Mikä on ennallaan, mikä uutta?

Ajokalusto	Uutta	Ennallaan
Kevyt ajokalusto - Henkilöautot (M1) - Pakettiautot (N1) - Myös: pikkubussit (M2, kok. massa max. 5 tn)	Minimivaatimukset ns. puhtaiden ajoneuvojen osuudelle hankinnoista - Ladattava hybridi (vain 12/2024 saakka) - Täyssähköauto - Ei hyväksytä muita käyttövoimia!	Otettava huomioon ajoneuvon elinkaarenaikaiset energia- ja ympäristövaikutukset: - energiankulutus - hiilidioksidipäästöt (CO₂) - HC, CO, NO_x, partikkelit
Raskas ajokalusto - Bussit (M3) - Kuorma-autot (N2, N3)	Minimivaatimukset ns. puhtaiden ajoneuvojen osuudelle hankinnoista • sähkö, maakaasu, biokaasu, uusiutuva diesel, vety	

Mikä on ”puhdas ajoneuvo” (clean vehicle)?

- kevyt ajokalusto

Puhtaan ajoneuvon (clean vehicle) määritelmä CVD:n mukaan eri ajanjaksoilla

Ajoneuvoluokka		8/2021 – 12/2025		1/2026-
Henkilöautot (M1)	Max. 8 matkustajaa	CO ₂ -päästö ≤50 g/km • ei koske esteettömiä ajoneuvoja(?)	RDE-mittauksessa pakokaasupäästöt max. 80 % päästörajasta	CO ₂ -päästö 0 g/km • ei koske esteettömiä ajoneuvoja(?)
Pienoisbussit (M2)	Yli 8 matkustajaa, kok. massa enintään 5 t	CO ₂ -päästö ≤50 g/km	RDE-mittauksessa pakokaasupäästöt max. 80 % päästörajasta	CO ₂ -päästö 0 g/km
Pakettiautot (N1)	Kok. massa enintään 3,5 t	CO ₂ -päästö ≤50 g/km	RDE-mittauksessa pakokaasupäästöt max. 80 % päästörajasta	CO ₂ -päästö 0 g/km

RDE = Real Drive Emissions; liikenteessä tehty päästömittaus, joka täydentää laboratoriossa tehtyä WLTP-päästömittausta

Mikä on ”puhdas ajoneuvo” (clean vehicle)?

- raskas ajokalusto

Ajoneuvoluokka		Puhtaan ajoneuvon (clean vehicle) määritelmä CVD:n mukaan eri ajanjaksoilla	
		8/2021 – 12/2025	1/2026-
Bussit (M3)	Kaupunkibussit ("bus") - Alaluokat I ja A	Käyttövoimana maakaasu/biokaasu, LNG, nestekaasu, uusiutuva diesel (vain 100 % seos), sähkö ja vety.	Sama
	<i>Muut bussit (coach)</i> - Alaluokat B, II ja III	<i>Rajattu ulkopuolelle (bussit joissa on enintään kahden kaksoisistuimen tilan verran seisomapaikkoja)</i>	<i>Rajattu ulkopuolelle (bussit joissa on enintään kahden kaksoisistuimen tilan verran seisomapaikkoja)</i>
Kuorma-autot (N2)	Kok.massa max. 12 t	Käyttövoimana maakaasu/biokaasu, LNG, nestekaasu, uusiutuva diesel (vain 100 % seos), sähkö ja vety.	Sama
Kuorma-autot (N3)	Kok.massa yli 12 t		

CVD:n minimivaatimukset julkisille auto- ja kuljetuspalveluhankinnoille

Ajoneuvoluokka		Minimiosuus julkisille hankinnoille		
		8/2021 – 12/2025	1/2026-	Vaikutuksia kuntasektorille
Henkilöautot (M1)	Max. 8 matkustajaa	38,5 %	38,5 %	Käytännössä täyssähköauto
Pienoisbussit (M2)	Yli 8 matkustajaa, kok. massa max. 5 t	38,5 %	38,5 %	Käytännössä täyssähköauto
Bussit (M3)	Kaupunkibussit (bus) - Alaluokat I ja A	41 %	59 %	Vähintään 50 % sähköbusseja (hankinnoista 20,5/29,5 %). Loppuihin käy vaihtoehtoiset käyttövoimat (esim. liikennebiokaasu, uusiutuva diesel)
	Muut bussit (coach) - Alaluokat B, II ja III	0 %	0 %	Ei vaikutusta (rajattu direktiivin ulkopuolelle)
Pakettiautot (N1)	Kok. massa max. 3,5 t	38,5 %	38,5 %	Käytännössä täyssähköauto
Kuorma-autot	Kok. massa max. 12 t (N2)	9 %	15 %	Ei sähköautovaatimuksia; vaihtoehtoiset käyttövoimat hyväksytään (ei seoksia) Kunnissa lähinnä jätekuljetukset
	Kok. massa yli 12 t (N3)	9 %	15 %	

Mitä pulmia CVD aiheuttaa kuntasektorille?

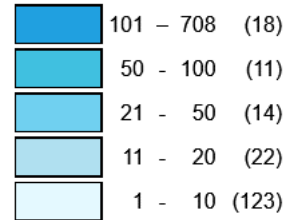
Ajoneuvoluokka

Ongelmia

Henkilöautot (M1)	Max. 8 matkustajaa	Taksikokoluokassa (varsinkin 1+8 hlöä) markkinatarjontaa ei vielä ole ja tulossa olevien mallien toimintamatka on melko lyhyt (isoilla tila-autoilla käytännössä alle 100 km) → Toimivuus + kustannukset ongelmaksi
Pienoisbussit (M2)	Yli 8 matkustajaa, kok. massa max. 5 t	Ei ole markkinatarjontaa tai tiedossa olevien mallien toimintamatka ei riitä → Toimivuus + kustannukset ongelmaksi
Bussit (M3)	Kaupunkibussit ("bus") - M3, Alaluokka I	- Sähköbussien saatavuus ja teknis-taloudellinen kannattavuus? - HSL:n kokemukset sähköbusseista vielä melko lyhyeltä ajalta - Vaihtoehtoisen polttoaineen saatavuus kaikkialla?
	Muut bussit ("coach") - M3, Alaluokat II ja III	<i>(Ei vaikutuksia, koska direktiivi rajaa nämä bussit pois.)</i>
Pakettiautot (N1)	Kok. massa max. 3,5 t	Tarjonta toistaiseksi pientä (käytännön toimintamatka 100-150 km/lataus)
Kuorma-autot	Kok. massa max. 12 t (N2)	Vaihtoehtoisen polttoaineen maanlaajuinen saatavuus (lähinnä jätekuljetukset)?
	Kok. massa yli 12 t (N3)	Vaihtoehtoisen polttoaineen maanlaajuinen saatavuus (lähinnä jätekuljetukset)?

Kunnilla on omia tai leasing-autoja joka puolella maata - esimerkkinä henkilö- ja pakettiautot

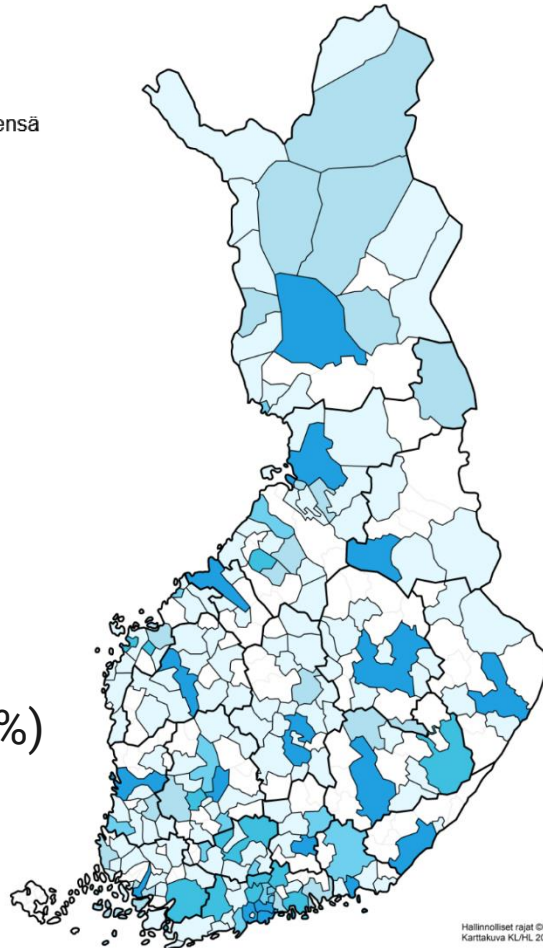
Kuntien ajoneuvokanta
Omat ja leasing-henkilöautot yhteensä

Maakuntarajat

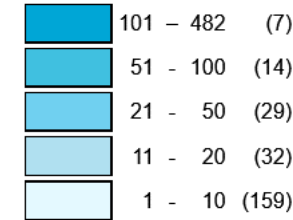
Kunnat, joilla on henkilöautoja:

- Omia: 166 (53 %)
- Leasing: 112 (36 %)

Hallinnolliset rajat ©MML 2017
Karttakuva KL/HL 2019

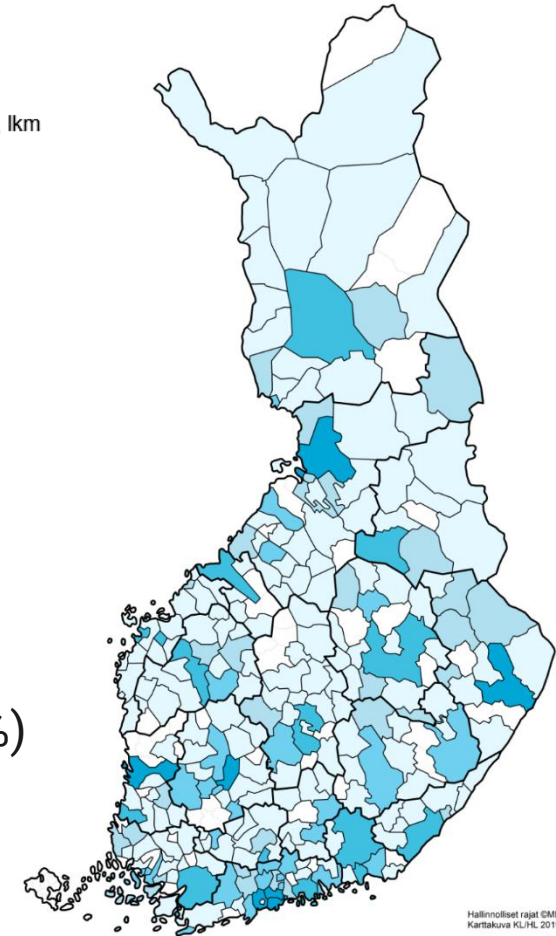
Kuntien ajoneuvokanta
Omat ja leasing-pakettiautot yhteensä, lkm

Maakuntarajat

Kunnat, joilla on pakettiautoja:

- Omia: 234 (75 %)
- Leasing: 105 (33 %)

Hallinnolliset rajat ©MML 2017
Karttakuva KL/HL 2019

Lähde: Traficom

Kunnilla ja kuntayhtymillä yhteensä vajaat 15 000 omaa tai leasing-autoa (31.7.2019)

1. Kunnat:

Hallinta	Henkilöauto kpl	Pakettiauto kpl	Kuorma-auto kpl	Linja-auto kpl	Erikoisauto kpl	YHTEENSÄ kpl
Oma	3 629	3 335	2 410	210	6	9 590
Leasing	2 850	1 199	58	30	0	4 137
YHTEENSÄ	6479	4534	2468	240	6	13 727

2. Kuntayhtymät:

Hallinta	Henkilöauto	Pakettiauto	Kuorma-auto	Linja-auto	Erikoisauto	YHTEENSÄ
Oma	387	154	133	10	0	684
Leasing	128	46	11	1	0	186
YHTEENSÄ	515	200	144	11	0	870

Lähde: Traficom

- Hyödynnettävä direktiivin mahdollistamat joustot fiksusti
 - Esim. jätettävä ulkopuolelle esteettömät taksit (M1) pyörätuolipaikalla.
- Pyrittävä estämään kilpailun ja hankintojen vääristymistä.
- Toimeenpano ei saa muodostua järkevän hankintatoimen jarruksi
 - Kohtuuttomien kustannusten huomiointi
 - Autojen ja energian saatavuus
- Tarvitaan innovatiivisten hankintamallien yhteiskehittämistä.
- Valtion vauhditettava ajoneuvokannan uusiutumista.
- Uusi tehtävä kompensoitava kunnille, eikä direktiivin seurannasta saa muodostua kunnille lisätehtävää.

Lainsäädännön valmistelu käynnistynyt

- LVM:n selvitys toimeenpanon vaikutuksista käynnistynyt
- Työryhmä asetettaneen 9/2019
- Hallituksen esitys alkuvuodesta 2020
- Laki voimaan viimeistään 1.8.2021

Rakennusten energiatehokkuus- direktiivin (EPBD) muutos

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin muutos (2018/844)

- Direktiivin muutos osa komission puhtaan energian pakettia 30.11.2016
- Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin muutos julkaistiin 19.6.2018
- Direktiivin noudattamisen edellyttämät **lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset on saatettava voimaan viimeistään 10.3.2020**.
- Direktiivimuutoksella pyritään
 - nopeuttamaan olemassa olevien rakennusten kustannustehokkaita peruskorjauksia
 - lisäämään älykkään teknologian käyttöä rakennuksissa
- Energiatehokkuus, uusiutuva energia, energiankäytöltään vähähiilinen rakennuskanta, ilmastonmuutoksen torjunta

EPBD-muutos – latauspisteitä koskeva osuus

Rakennus	Autopaikkamäärä	Direktiivin minimivaatimus	Esimerkki kunta-alalta
Asuinrakennukset (HUOM! Sovelletaan, jos pysäköintipaikat rakennuksessa tai sen yhteydessä)			
Uudet ja laajasti korjattavat *	Max. 10 autopaikkaa	Ei velvoitteita	-
	Yli 10 autopaikkaa	Putkitus kaikkiin autopaikkoihin	Kuntakonsernin asuinrakennukset
Muut asuinrakennukset	-	Ei velvoitteita	-
Ei-asuinrakennukset (HUOM! Sovelletaan, jos pysäköintipaikat rakennuksessa tai sen yhteydessä)			
Uudet ja laajasti korjattavat *	Max. 10 autopaikkaa	Ei toimenpiteitä	-
	Yli 10 autopaikkaa	1 latauspiste ** + putkitus vähint. 1/5 autopaikoista	Virastot, sairaalat ym.
Muut ei-asuinrakennukset	Max. 20 autopaikkaa	Ei velvoitteita	-
	Yli 20 autopaikkaa	Säädetty minimimäärä	Virastot, sairaalat ym.

* Korjausten katettava P-alue tai rakennuksen sähköjärjestelmä

** Type 2 –liitäntä → lämpötolppa tms. kotitalouspistorasia ei kelpaa latauspisteeksi

Direktiivi mahdollistaa joitakin helpotuksia velvoitteista

- Rakennukset, jotka **PK-yritysten** omistuksessa ja käytössä
- Jos latauspisteiden ja latausvalmiuden asentamisen **kustannukset ylittävät 7 %** rakennuksen laajamittaisen korjauksen kokonaiskustannuksista
- Jos **rakennuslupa** tulee **vireille viimeistään 10.3.2021**
- Julkiseen (voi olla hotelli, kauppakeskus ym.) rakennukseen sovelletaan jo vastaavia vaatimuksia direktiivin 2014/94/EU osaksi kansallista lainsäädäntöä saattamisen nojalla
 - Ns. jakeluinfradirektiivi (julkiset lataus- ja tankkauspisteet)
- Muutama muu helpotus, jotka eivät sovellu Suomeen

Aikataulu hallituksen esityksen jatkovalmistelulle

- Ilmasto- ja energiapoliittinen ministerityöryhmä 9.9.2019
- Hallituksen esitys lausunnolle 30.9. - 8.11.2019
- Laintarkastus 12/2019
- HE-luonnos arvioitavaksi kuntatalouden ja –hallinnon neuvottelukuntaan
 - To 12.12.2019 klo 11.30 - 13.00
- HE eduskunnalle tammikuussa viikko 4/2020
- **Laki voimaan 10.3.2020, direktiivin velvoitteen mukaisesti**

Kuva: PlugIt Finland Oy

Yhteenveto

1. Puhtaiden ajoneuvojen direktiivin (CVD) päivitys

- Uutena elementtinä minimivaatimukset puhtaiden ajoneuvojen osuudelle
 - Autohankinnat, kuljetuspalveluhankinnat – direktiivin helpotukset?
- Kansallinen lainsäädäntö voimaan viimeistään 1.8.2021
 - Koskee voimaantulon jälkeisiä uusia sopimuksia

2. Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin muutos: latauspisteet

- Velvoitteet riippuvat rakennuksen käyttötarkoituksesta ja autopaikkamäärästä
 - Uudet ja laajasti korjattavat asuinrakennukset (yli 10 autopaikkaa): putkitus
 - Uudet ja laajasti korjattavat ei-asuinrakennukset (yli 10 autopaikkaa):
latauspiste + putkitus vähintään viidesosaan (1/5) autopaikoista
 - Olemassa olevat ei-asuinrakennukset (yli 20 ap): latauspisteitä ”säädetty määrä”
 - Vain rakennuksessa tai sen fyysisessä yhteydessä olevat pysäköintipaikat
 - Direktiivi sallii joitakin helpotuksia (mm. rakennusluvassa 1 v siirtymäaika)
- Kansallinen lainsäädäntö voimaan viimeistään 10.3.2020

Kiitos mielenkiinnosta!

Vesa Peltola
09 771 2054
vesa.peltola@kuntaliitto.fi

kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

